

ZAGADNIENIA OGÓLNE	NORMA BRANŻOWA	BN-65
	Artykuły azbestowe kwasoodporne	7599-05
	Metoda oznaczania odporności na działanie mieszanki nitrującej	Grupa katalogowa X 69

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest metoda oznaczania odporności wyrobów azbestowych kwasoodpornych na działanie mieszanki nitrującej.

1.2. Zakres stosowania normy. Metodę oznaczania odporności na działanie mieszanki nitrującej należy stosować do badania włókna azbestowego kwasoodpornego oraz wyrobów wykonanych z udziałem tego włókna, jak:

- a) przędzy,
- b) szczeliw suchych,
- c) tkanin,
- d) tektury.

1.3. Normy związane

PN-62/C-84037 Kwas azotowy techniczny stężony

PN-58/C-84051 Kwas siarkowy techniczny

2. BADANIA

2.1. Przygotowanie próbek do badań. Próbkę przeznaczoną do badania należy dokładnie rozwłóknąć.

Rozwłóknioną próbkę o masie 30 g należy suszyć w temperaturze $105 \pm 5^{\circ}\text{C}$ w ciągu 3 godz.

Przygotowaną próbkę należy zabezpieczyć przed jakimkolwiek zanieczyszczeniem.

2.2. Przygotowanie mieszanki nitrującej. Mieszaninę nitrującą przygotowuje się z:

- kwasu azotowego o gęstości 1,51,
- kwasu siarkowego o gęstości 1,84,
- oleum 20-procentowego.

Mieszanina w przeliczeniu na kwasy powinna zawierać:

- $22,5 \pm 0,5\text{g HNO}_3$,
- $80,0 \pm 0,5\text{g H}_2\text{SO}_4$.

Przed przygotowaniem mieszanki nitrującej należy wykonać oznaczenia stężeń obu kwasów i oleum wg PN-62/C-84037 i PN-58/C-84051.

Ilość poszczególnych składników na 100 g mieszanki nitrującej należy obliczyć w gramach wg następujących wzorów:

ilość kwasu azotowego X

$$X = \frac{100 \cdot 22,5}{n} \quad (1)$$

Centralne Laboratorium Stosowania i Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Lekkiego dnia 24 marca 1965 r. jako norma obowiązująca
w zakresie produkcji od dnia 1 czerwca 1965 r.
(Mon. Pol. nr 24/1965 poz. 122)

ilość oleum Y

$$Y = 100 - \frac{(80 - g)n + 22,5 \cdot g}{(p - g)n} \quad (2)$$

ilość kwasu siarkowego Z

$$Z = 100 - (X + Y) \quad (3)$$

w których:

n - stężenie kwasu azotowego, % wag.,

p - ilość kwasu siarkowego uzyskanego ze 100 g 20-procentowego oleum, g,

g - stężenie kwasu siarkowego, % wag.

2.3. Wykonanie oznaczania. Do zlewki pojemności 250 ml i średnicy wewnętrznej około 55 mm wlać 50 ml mieszaniny nitrującej przygotowanej wg 2.2 i ogrzewać do temperatury $123 \pm 125^{\circ}\text{C}$.

Do zlewki wstawić termometr tak, aby nie dotykał zlewki, a zbiornik rtęci był zanurzony całkowicie w mieszaninie.

Po uzyskaniu wymaganej temperatury usunąć źródło ciepła.

W momencie gdy temperatura obniży się do 120°C , wrzucić do zlewki próbkę o masie 30 g przygotowaną wg 2.1 i dokładnie ugnieść ją łopatką porcelanową.

Po wykonaniu tej czynności obserwować wzrost temperatury do czasu osiągnięcia jej najwyższej wartości, którą należy zanotować.

Dokładność odczytu temperatury powinna wynosić $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$.

Odporność na działanie mieszaniny nitrującej oznacza się przyrostem temperatury powstałej w warunkach określonych niniejszą normą.

2.4. Obliczanie wyników. Przyrost temperatury t należy obliczyć w $^{\circ}\text{C}$ wg wzoru

$$t = t_n - 120 \quad (4)$$

w którym t_n - najwyższa zanotowana temperatura, $^{\circ}\text{C}$.

Należy wykonać oznaczania z trzech próbek. Za wynik uznaje się najwyższy przyrost z trzech oznaczeń.

K O N I E C